

JAN KRŮTA

VYHRÁVAT POTICHU

Ilustroval
Jiří Bernard

Albatros

Vyhrávat potichu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

Jan Krůta

Vyhrávat potichu – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

JAN KRŮTA

VYHRÁVAT POTICHU

Ilustroval Jiří Bernard

Albatros

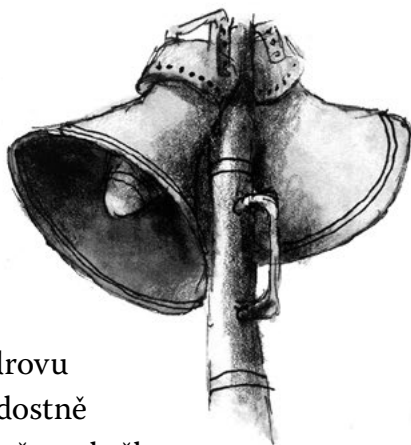

1/ Ondra a koza kozáčí

„Ty nejsi pes, ty jsi koza. Koza kozáčí.“

Baron vrazil hlavu pod Ondrovu bradu a olízl mu nos. Ondra radostně vyjekl, popadl jezevčíka do náruče a chtěl se na něj svalit. Pes ale vyklouzl, předními tlapkami se Ondrovi opřel o záda a vítězoslavně mu zezadu olízl ještě ucho. Ondra vřískl a oba se začali smát: Ondra lidským a Baron psím smíchem.

Slunce osušilo mokré zářijové stráně a tráva zvolna dostávala přeliv barvy Ondrových vlasů. A dědové v Podolí chodili

starostlivě po zahradách, pomáhali větvím nosit jablka a zvědavě se otáčeli za sluníčkem, jestli vydrží a vymaluje zatím nevybarvené sládnoucí nadělení v korunách.

Ondra se cítil nadupaný jak chocholouš. Taky chodil celé léto s tátou běhat! A táta mu dával zabrat. Někdy teď na podzim by už konečně měli hrát první zápas!

„Tramtadáda dýdydá...“ Jako by přišel konec světa. Tabulky v oknech se rozdrncely. Starosta obecního úřadu pustil mezi domy tisíckrát ohrané céděčko Dalibora Jandy a po písni *Kde jsi* vždycky vtipně začínal: „Tady jsem, vážení spoluobčané. Jako vždy na obecním úřadě v našem krásném Podolí a vždycky jen pro vás... V Podolí, v Podolí všechny chmury přebolí!“ Baron vyskočil z Ondry a vrhl se k plotu. Jenže starostův hlas hřměl nejmíň ze tří ampliůnů na třech různých sloupech najednou a z každého dorazil k domku Šedivých o trochu později, takže skoro nikdy nerozuměli, co se hlásí. Baron popleteně pobíhal podle plotu a nastavoval hlavu na všechny světové strany.

Ondra vstal, setřásl z tepláků suchou trávu a zkusil si zaklusat. Nikdo by nevěřil, jaký je to pocit poprvé v nových kopačkách. Ondra se cítil lepší než fotbalový král Ronaldo...

V továrně Jupiter za řekou skončila ranní směna a lidi se hrnuli k řeznictví a k supermarketu na návsi. Starosta pokračoval: „Hlášení místního rozhlasu. Upozorňujeme naše občany, že vyvážení odpadků do rokle v Háječku je přísně zakázáno. Neuposlechnutí se trestá pokutou ve výši

pět tisíc korun. Dále upozorňujeme, že paní Horáčkovou bolí hlava, takže v prodejně Textil bude dnes zavřeno. Dále upozorňujeme, že odvoz odpadků..., zkrátka a dobře, popeláři zítra nepřijedou. Rozbil se jim kuka vůz a přijedou až v pátek. Opakuji: V prodejně Textil je dnes zavřeno a popeláři najedou až v pátek.“ Vtipný pan starosta, bývalý uvaděč vesnických diskoték, neopomněl připojit své roky omílané odhlášení: „Milí a vážení, konec mého hlášení.“ A oblíbenec starosty a převážně odrostlých dorostenek, zpěvák Dalibor Janda, se rozchraptil po Podolí v dalším starostově hitu: „Říkal si Hurikán, kluk jako ty, motorka vzlétla s ním, když dostal smyk...“ Tramtadáda dýdydá...

Baron se rozblafal vysokým hlasem. To znamenalo, že přes koleje z náspu přichází Ondrův táta.

2/ Honza a žlázy

Honza si připadal jak v akváriu. Slunce se oklepalo z letní dřiny a zase pralo do třídy hlava nehlava. Lavice se roztékala jak nanuk.

„Šedivý, co koukáš z okna?“

Honza sebou škulbl. To je dobrá otázka... Bendice Vzteklice měla dneska ještě horší náladu než obvykle. Její malý svišť jí asi zase nedal v noci spát. Co nevidět se začne vztekat.

„Můžeš nám prozradit, co tak pozoruhodného jsi tam viděl?“ naléhala učitelka dál, jako by ji nic na světě nezajímalo víc.

Honza odstrčil židli a vysoukal se vzhůru.

„No, co tak pozoruhodného běželo kolem, Šedivý?“

„Babí léto, pančitelko.“ Na té pančitelce si dával obzvlášť záležet, protože věděl, jak takhle zpitvořené oslovení Bednici Vzteklici vytočí.

Třída se rozsypala smíchy po podlaze. Celá třída až na Honzu. Stál, díval se na učitelku, jako by neuměl do pěti počítat.

„Nebud' drzý, Šedivý,“ okřikla Honzu, protože přece musela mít poslední slovo. Pak poslala Jiráka od tabule sednout, a pětku mu ani nezapsala. Dneska asi opravdu nebyla ve své kůži.

„Přecházíme k nové látce, ke žlázám s vnitřním vyměšováním. Tyto žlázy jsou uzavřené, bez vývodu, své výměšky odevzdávají přímo do krve nebo do mízy a přispívají k souhře jednotlivých orgánů.“

Rozeznáváme celkem sedmery žlázy s vnitřním vyměš-
ováním: Podvěsek mozkový, šišinku neboli epifýzu, štítnou
žlázu, brzlík, nadledvinky, slinivku a sedmé jsou pohlavní
žlázy.“

„No, konečně,“ ozvalo se ze zadních lavic. Třída se za-
čala dusit smíchy.

3/ Hledám ženu za každou cenu

„Mami, Ondra má holku. On má Kučerovou. Milujou se. Já jsem je viděl. Šel s ní ze šatny a nesl jí tašku.“

Ondra vyskočil od akvária. Včera si koupil v Benešově párek parmiček nádherných a sameček se mu přes noc krásně vybarvil.

„Hajzle, nech si to. Náhodou žádnou holku nemám. Ty máš.“

„Dáme mu jeden výchovný, vid', mami!“ Přiskočil k Ondrovi a pleskl mu skoro bezbolestný pohlavek.

Čtvrták Ondra si už s bráchou o tři roky starším neví rady:

„Mami, ať toho nechá. Pořád mě pohlavkuje.“

„Tak mu ji vraž taky, Ondro, a on ti dá pokoj,“ radí mu máma.

Táta se jen převlékl a pospíchal na stavbu fotbalových kabin. Máma je učitelka jako Honzova třídní „Bendice Vzteklice“ a Ondrova učitelka Kášová „Káša“. Ještě jí drnčí hlava z dvouhodinovky u osmáků a měla by jít dělat na zahradu. Jinak je sousedi pomluví. Nejdřív ale musí zpohlavkovat byt po těch indiánech. To je každý den nepořádek, kde se to bere...

„Kdybych mu jednu vrazil, stráví konec života v kotrmelcích,“ utrousí s požitkem Ondra. „Na něj já radši žaluju.“

„No jo, náš mazánek. Čtvrtá třída kašička...“ chlácholí Ondru podezřele Honza. Pak se raději rychle vypaří.

„Nic si z toho nedělej, Ondro. I kdybys měl holku. Co na tom, že jí pomůžeš s taškou. Vždyť je to hezký.“

Tobě se to řekne, váží v duchu svou situaci Ondra. Kolem okna přefrčela Radka na oranžovém kole své mámy. Za sebou táhne na vozíku ze starého kočárku Pitryše. Jak jedou kolem, ranec zářím navoněného vzduchu vynese záclonu skoro až ke stropu. Ondra se pod ní schová jak pod stanem, mrkne za Radkou a obrací se k mámě:

„Mami, víš, že ta parmička bude mít mladý? Je už pěkně tlustá.“

„A to je dobře, nebo špatně, Ondro?“

„Jak to, dobře, nebo špatně?“

Máma se zarazila:

„No, ptám se. Jen tak.“

„To víš, že dobře. Víš, za co všechno se dají malý rybičky vyměnit?“

„To nevím, Ondro.“

„Za moc věcí. Už musím jít.“

Jak jde Ondra kolem, máma si něčeho všimne a vytřeští oči jak na Maršana. Odloží prachovku na skříňku a jde k mladšímu synovi. Jak je ten kluk podobný tátovi, to je až směšný. A ten starší hajzlík mu neudělá nic pěkného. Proto on se před chvílí kolem Ondry tak motal...

„Počkej, Ondro, ať nejdeš jak hajdalák.“ Máma mu rovná límec. Měl ho jako voříšek uši. Jedno nahoru, druhé dolů.

Přítom opatrně, rukou jako vítr, odlepuje z Ondrových zad arch papíru, na který Honza tlustým fixem napsal: HLEDÁM ŽENU ZA KAŽDOU CENU.

4/ Okno na cimprcamp

Domek Šedivých sedí pod kopcem jako hříbek. Když ho před pětačtyřiceti lety děda Šedivý s babičkou postavili, byl stejný vystrojenec, jako když jedou táta Šedivý s mámou občas do Prahy do divadla. Jenže děda s babičkou už v domku nebydlí. Bydlí na hřbitůvku za vesnicí a ani Honza, ani Ondra se na ně nepamatují.

Dům vydrží víc než člověk. Ale i on se časem kazí jako zuby. Proto ani dům Šedivých už nevypadá jako vystrojenec, ale jako když se táta večer vrací ze stavby fotbalových kabin: sem tam s fleky od špíny, zarostlý a orvaný. Táta nemá na dům čas. Pomáhá stavět kabiny u fotbalového hřiště. Táta je fotbalista. Chytá za velké a trénuje žáky. Trénink má začít za pár minut.

Honza si doma na zápraží šněruje kopačky. Přitom si všimne, že mu narostlo břicho. S bráchou říkají břichu krmelec. Máma ho uklidňuje, že krmelec vyběhá. Honza jí rád věří, protože rád jí.

„Honzo, máš hotové úkoly?“ ozve se otevřenými dveřmi z obýváku. Máma nepřestává být učitelkou ani doma. Tuhle dokonce řekla tátovi, že je neukázněný.

Po schodech dupe za Honzou Ondra. Starší brácha raději mizí. Vyrazí ze dveří a pohled mu padne na láhev od piva. Staví ji na nepříliš vzdálenou mez, rozbíhá se a nakopne

mičudu tak šikovně, že se láhev kácí na trávník. Honza udělá samozřejmé gesto, které dělají všichni světoví hráči po vstřelení gólu. Přitom odpovídá mámě na opakovanou otázku o úkolech:

„Jasně, mami.“

Ondra si zavázal pravou kopačku a vyskočil. Honza už míří k vrátkům a přes rameno volá na Ondru:

„Brácho, dělej.“

Ondra vypálí za Honzou, ale když vidí, že brácha čeká, staví si poraženou láhev taky na mez.

„A ty, Ondro?“

„Jasňačka. Taky všechno hotový, mami.“

To už se Ondra rozbíhá skoro jako brácha před ním.

V poslední chvíli se mu ale do rozběhu připlete jezevčík Baron. Ondra ho nechce nakopnout, ale zastavit už taky nemůže. Bum! Pravačka ho zrazuje. Balón místo do nastavené láhve zahučí o pár metrů vedle. S rachotem proletí zavřeným oknem do sklepa.

Ondra se chytí za hlavu, stačí omluvně vyjeklout, že za to může Baron, a vypálí za bráchou. Ozve se láteření. Z okna obýváku se vynořuje mámina hlava s výrazem Zorra mstitele.

Nejsou už ale kluci kdovíkde? Mizí tryskem za zatačkou.

Baron s ocasem provinile vtaženým mezi nohy nejistě sekne pohledem po Šedivé, a jak mu velí pud sebezáchovy, prosmykne se dírou v plotě a peláší za kluky.

5/ Hrad

Honza doklusal na hřiště a kus za ním střídavě běží a jde Ondra. Zdálky jak meluzína dohání Ondru na novém horském kole Péťa. Zastavuje těsně před Ondrou parádním smykem.

„Ondro, cos dělal? Tys vysklil okno? Vaše máma nadává. Budeš mít zaracha, vid.“

Ondra trpitelsky mávne rukou. Ví, že si to doma ještě slízne. Kasička se otřese v základech, a ještě se budou muset s oknem vláčet do Benešova ke sklenáři.

Na svahu za brankou sedí skupinka kluků. Pěťův vypasený zjev sádlonoše dává Pitrýsovi příležitost k obvyklému představení. Dneska si Pitrýs vymyslel obměnu, která jeho ráčkování obzvláště sluší. Už Pěťu neoslovuje Sádlo jako obvykle, ale má ještě komičtější obměnu. Stoupne si na srovnané palety a jako operní subreta zpívá Pěťovi jejich oblíbenou znělku: „Sááádro, jen ty jsi moje zlato, Sááádro, s tebou bych celkem vzato, Sááádro, s tebou bych lííííbat se chtěl...“ Pošle vzduchem Pěťovi pusy a kluci se můžou potřhat. To už je Péťa Pitrýsovi v patách, ale proti Pitrýsovi je neohrabaný valihora. Pstroužek Pitrýs je už v bezpečné vzdálenosti a korunuje svou šou tím, že stahuje tepláky a vystrkuje na Pěťu zadek.

„Bacha Pitrýs, Koubková jede,“ zahuláká Ondra.

Než Radka stačí zadek jak druhé slunce kousek od branky zahlédnout, už je jeho zatmění.

Pěťa se ale chopí příležitosti.

„Koubková ti viděla zadek.

Viděla mu zadek, chachá.

Vlastně Pitrýs nemá zadek,

ale...“ nahradí slovo zadek

jiným hodně podobným, kde

schválně ráčkované „r“ nadělá

dost legrace.

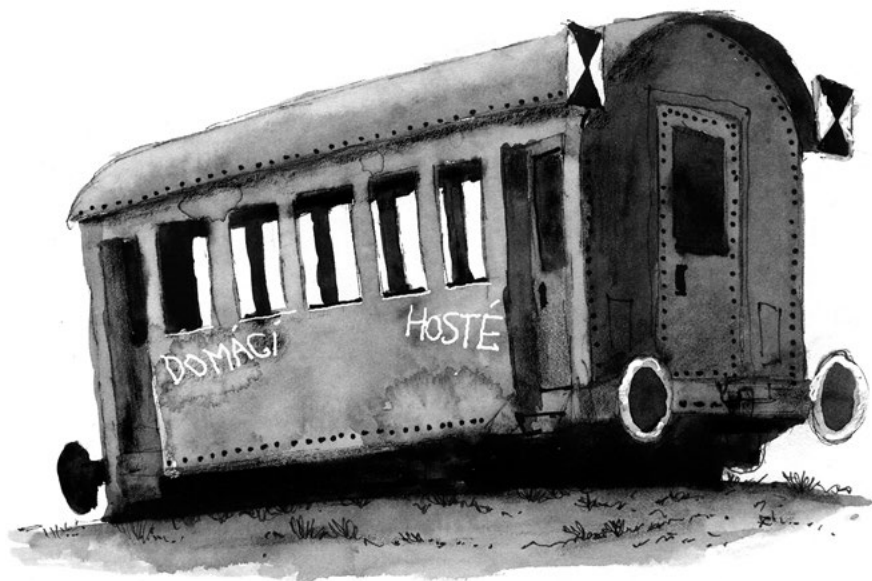
Ondra sedí na kraji hloučku a dívá se. Kousek

od nich poletuje kos jako buchtička. Na jaře to byl úplný vyhublík. To jak honil kosici. Ondra je tu tenkrát pozoroval. Světlejší samička přistála na jednom stromě a za vteřinku tam byl i sameček. Ona odstartovala o strom dál, sameček si to rozmýšlel a hup, už byl zase vedle ní. Takhle vystřídali aspoň pět olší a pak zmizeli v tujích na zahradě u tety Bláži.

Kluci se rozbíhají na hřiště. Když se sedí, studí zadek. Někdo přinesl okopanou mičudu. Aspoň si zastřílejí na branku, než začne trénink. Na mezi pod lesem stojí železniční vagón vyřazený ještě v minulém století. Na jedné půlce, kde je vidět omšelý nápis „kuřáci“, je neumělou rukou vyvedeno HOSTĚ. Na nekuřácké polovině: DOMÁCÍ. Tenhle vagón, to byla až dosud ostuda fotbalistů z Podolí.

Podolská pýcha se tyčí pár metrů odtud. Sportovní kabiny jako hrad.

V rozestavěné fotbalové rezidenci se lopotí pár chlapů zastříkaných vápnem a starší tlustá teta Bláža. Teta míchá v kýblu vápno a táta Ondřeje a Honzy se s fortelem rozhání štětkou po zdi. Jak natírá omítku nahore u stropu, cákne mu kousek vápna k oku. Slezte ze štaflí a teta Bláža mu kaňku opatrně stírá.

„Řeknu vám, teta. Trvat to ještě měsíc, nedostaneme sem z chlapů nikoho.“

„Tak bysme to museli dodělat my dva, Járo.“

Šedivý se na tetu Blážu podíval. Nesmála se. Asi to myslela úplně vážně. Himlhergotbaba.

Před dvěma roky se fotbalový klub zmátořil a vymohl dotaci na stavbu kabin u fotbalového hřiště. Starosta obce a předseda klubu slavnostně praštili láhví po vypitém šampusu o základní kámen, druhý den najela stavební firma a bagr začal hloubit základy. Jenže dotace se rozplynula uprostřed stavby a stavební stroje i se zedníky vycouvaly. Zůstala teta Bláža a pár chlapů, co chodili makat po návratu z práce. Jak se vlastně ženská může stát duší fotbalu ve vesnici? Je to jenom proto, že jejich chalupa stojí až tady na konci vesnice v těsné blízkosti hřiště?

„Jo. Já bych se zbláznil,“ navázal táta.

Teta se na něj po očku podívala.

„Říkají, že si tady stavíš pomník.“

Táta pokýve hlavou. Pak mávne volnou rukou a pravačkou začne zase vápenným mlékem hladit zdi.

„Aha. Já si stavím pomník... Všichni měli velké oči. A ti, kteří tolik chtěli mít kabiny větší než Čerčaňáci a ještě s hospodou a penzionem, najednou o ničem nevědí... Ale nakonec, když bude tahle paráda fotbalu sloužit, v pořádku. Jen aby nebyly kabiny jako hrad a fotbal nešel od deseti k pěti.“

Teta jeho obavy sdílí:

„Na první trénink dorostenců přišlo jen pět kluků.“

Šedivý i teta Bláža už s podolským fotbalem zažili svoje. To není jenom sláva, když se postoupí do vyšší soutěže.

Fotbal v Podolí, to je i práť zablácené trenky, shánět hráče na zápas po posvícenské tancovačce, rozvážit, jestli koupit před sezónou sadu nových dresů nebo s těmi starými ještě rok vydržet a raději koupit nové sítě na brány.

Prckové by si taky zasloužily vlastní dresy. Ale až jestli se opravdu chytí. Táta si je vzal na starost, protože nikdo jiný neměl čas... Ostatně, měl mezi nimi i Honzu a Ondru.

Dveře do novotou vonící místnosti se rozletí.

„Tati, už jsme všichni. Začneme?“

Táta se nerozhodně rozhlídne po nedodělané práci.

„Od tohodle mám odejít?“

Teta Bláža problém vyřeší za něj:

„Chlapi to dojedou za tebe, Járo. Trénink je důležitější, že mám pravdu, kluci!“ otáčí se k Honzovi a Ondrovi.

„Jasně, teta,“ zařvou radostí, a když vidí, že táta slézá ze štaflí, poskočí jako koníci a vyrazí ze dveří. Jako mouchy za mucholapkou se k míči táhnou všichni fotbalisti s hlavou do půli brankové tyče, a když vidí trenéra, řvou jak na povel: „Hej, hej, hej, Podolí je nej!“